

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

27.04.2023.

Nr. 59

(prot. Nr.17, 3.p)

Par dabasgāzes sadales sistēmas operatora akciju sabiedrības „Gaso” neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību 2022.gadā

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2023.gada 31.martā saņēma un izvērtēja dabasgāzes sadales sistēmas operatora akciju sabiedrības „Gaso”, vienotais reģistrācijas numurs: 40203108921, juridiskā adrese: Vagonu iela 20, Rīga, LV-1009 (turpmāk – AS „Gaso”), 2023.gada 31.marta iesniegumu Nr.1.1-6/1456 ar ziņojumu par AS „Gaso” atbilstību neatkarības prasībām (turpmāk – Ziņojums) un to pamatojošiem dokumentiem.

Regulators konstatē

1. Nosacījumi dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai ir noteikti Enerģētikas likuma 45.panta trešajā daļā. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 1.punktu personas, kuras atbild par dabasgāzes sadales sistēmas operatora vadību, nedrīkst iesaistīties vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta struktūrās, kas tieši vai netieši ir atbildīgas par dabasgāzes ražošanu, pārvadi, uzglabāšanu, sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumu sniegšanu un tirdzniecību. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 2.punktam dabasgāzes sadales sistēmas operatoram jāveic atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu, ka personas, kuras atbild par dabasgāzes sadales sistēmas operatora vadību, varētu rīkoties neatkarīgi.
2. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 3.punktu dabasgāzes sadales sistēmas operatoram ir tiesības pieņemt lēmumus neatkarīgi no vertikāli integrētā energoapgādes komersanta attiecībā uz aktīviem, kas vajadzīgi dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai vai attīstībai.
3. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktam dabasgāzes sadales sistēmas operators izstrādā atbilstības programmu, kurā noteikti konkrētu darbinieku pienākumi, kā arī pasākumi, kas veicami, lai nepieļautu diskriminējošu rīcību, un nodrošina pienācīgu minētās programmas ieviešanas kontroli. Dabasgāzes sadales sistēmas operators ieceļ personu vai nosaka struktūru, kas ir atbildīga par atbilstības programmas ieviešanas kontroli, katru gadu iesniedz regulatoram ziņojumu par veiktajiem pasākumiem un šo ziņojumu publisko. Regulators pēc ziņojuma izvērtēšanas sniedz atzinumu par neatkarības nodrošināšanai veikto pasākumu pietiekamību. Regulatora

atzinumā norādītos trūkumus dabasgāzes sadales sistēmas operators novērš regulatora noteiktajā termiņā.

4. Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/3 „Noteikumi par prasībām dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarībai” (turpmāk – Noteikumi) 5.punktu šo noteikumu 4.punktā minētais ziņojums AS „Gaso” jāpublicē savā tīmekļvietnē.
5. Regulators 2023.gada 31.martā saņēma AS „Gaso” Ziņojumu un tam pievienotus dokumentus, kas pamato Enerģētikas likuma 45.panta trešajā daļā un Noteikumu 2.punktā noteikto prasību izpildi. Atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktam AS „Gaso” ir iecēlusi atbilstības programmas pārvaldītāju, kas veic atbilstības programmas ieviešanas un izpildes kontroli. AS „Gaso” ir publicējusi Ziņojumu savā tīmekļvietnē¹.
6. Dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības pietiekamības izvērtēšana ietver AS „Gaso” vadības funkcionālās neatkarības izvērtēšanu atbilstoši Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas prasībām, ievērojot informāciju un dokumentus, kurus AS „Gaso” iesniegusi saskaņā ar Noteikumu 2.punktā noteikto.
7. AS „Gaso” apliecina, ka tās padomes un valdes locekļi darbojas neatkarīgi un viņiem tiek nodrošinātas tiesības neatkarīgi no vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – akciju sabiedrības „Latvijas Gāze”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003000642, juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 6, Rīga, LV-1001 (turpmāk – AS „Latvijas Gāze”), koncerna – pieņemt lēmumus attiecībā uz aktīviem, kas nepieciešami dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai vai attīstībai. AS „Gaso” valdes un padomes locekļu neatkarības prasības ir ietvertas AS „Gaso” statūtos, padomes nolikumā, valdes reglamentā un valdes locekļu darba līgumos. Valdes locekļu darba līgumos noteikts, ka valdes loceklis apņemas ievērot Enerģētikas likumā, statūtos un valdes reglamentā noteiktās personiskās neatkarības prasības un nedarbojas valdošā īpašnieka struktūrās. Valdes loceklis darbojas neatkarīgi no valdošā īpašnieka, vienlaicīgi nodrošinot valdošā īpašnieka ekonomisko tiesību aizsardzību attiecībā uz AS „Gaso” rīcībā esošo aktīvu atdevi.
8. Attiecībā uz AS „Gaso” noslēgtajiem ārpakalpojumu līgumiem un sadarbības līgumiem, kā arī AS „Gaso” un AS „Latvijas Gāze” kopīgi rīkotajiem iepirkumiem AS „Gaso” apliecina, ka tā savā darbībā primāri vadās no neatkarības prasību ievērošanas, atbilstoši savām interesēm, izslēdzot kopīgas komercdarbības vai kopīgas stratēģiskās plānošanas iespējas, aizsargājot komerciālo informāciju.
9. Saskaņā ar sertificēta informācijas tehnoloģiju (sistēmu) auditora 2023.gada 15.marta audita atzinumu nav konstatēts, ka 2022.gadā AS „Gaso” informācijas tehnoloģijas (sistēmas) nenodrošinātu konfidencialitāti komerciālajai informācijai, kuru sistēmas operators ieguvis, pildot savus pienākumus. AS „Latvijas Gāze” ir pilnībā pārtraukusi koplietot ar AS „Gaso” klientu patēriņa un norēķinu sistēmu. 2022.gadā AS „Latvijas Gāze” turpināja nomāt telpas no AS „Gaso” klientu apkalpošanas un arhīva vajadzībām. 2022.gadā AS „Latvijas Gāze” klientu apkalpošanas centrs klātienē apmeklējumiem bija slēgts, nodrošinot vien ierobežotu iespēju nodot vai iemest pastkastē dokumentus. AS „Latvijas Gāze” izmanto arī komunikāciju un serveru telpas, kā arī drošības sistēmas. Minēto telpu un sistēmu izmantošana saistīta ar AS „Latvijas Gāze” darbinieku fizisku atrašanos AS „Gaso” telpās. Lai nodrošinātu informācijas aizsardzību, koplietojot telpas, ir nodrošināta telpu un teritorijas piekļuves dalīta kontrole.

¹ <https://www.gaso.lv/neatkaribas-zinojums>.

10. AS „Gaso” pilnvarotais pārstāvis Regulatora padomes 2023.gada 27.aprīļa sēdē paskaidroja, ka AS „Gaso” nodrošina pienācīgu atbilstības programmas ievērošanas kontroli, vēršot uzmanību uz 2022.gadā realizēto pasākumu kopumu informācijas tehnoloģiju (sistēmu) drošības nodrošinājuma jomā.

Izvērtējot AS „Gaso” iesniegtos dokumentus un informāciju, **Regulators secina**, ka pārskata periodā AS „Gaso” ir ievērojusi Enerģētikas likuma 45.panta trešajā daļā noteiktās prasības dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarības nodrošināšanai:

1. AS „Gaso” padomes un valdes locekļi nav iesaistījušies vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – AS „Latvijas Gāze” koncerna – struktūrās, kas tieši vai netieši ir atbildīgas par dabasgāzes ražošanu, pārvadi, uzglabāšanu, sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumu sniegšanu un tirdzniecību;
2. AS „Gaso” padomes un valdes locekļi var rīkoties neatkarīgi no vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – AS „Latvijas Gāze” koncerna;
3. AS „Gaso” tiek nodrošinātas tiesības pieņemt lēmumus neatkarīgi no vertikāli integrēta dabasgāzes komersanta – AS „Latvijas Gāze” koncerna – attiecībā uz aktīviem, kas vajadzīgi dabasgāzes sadales tīkla ekspluatācijai, uzturēšanai un attīstībai;
4. AS „Gaso” izstrādātajā Atbilstības programmā noteiktie konkrētu darbinieku pienākumi un veicamie pasākumi nepieļauj diskriminējošu rīcību un AS „Gaso” nodrošina pienācīgu Atbilstības programmas ievērošanas kontroli.

Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 26.janvāra lēmuma Nr.1/3 „Noteikumi par prasībām dabasgāzes sadales sistēmas operatora neatkarībai” 7.punktu, pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, Enerģētikas likuma 45.panta trešās daļas 4.punktu un Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

atzīt, ka AS „Gaso” veiktie pasākumi neatkarības nodrošināšanai 2022.gadā ir pietiekami.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājas A. Ozolas p.i. padomes loceklis

I. Birziņš

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU